

การสำรวจ SMEs ด้านการใช้บริการทางการเงิน

บทที่ 11

การสำรวจ SMEs ด้านการใช้บริการทางการเงิน

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้สำรวจผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 492 ตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้ประกอบการใหม่¹ และผู้ที่ดำเนินธุรกิจมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เพื่อศึกษาภาพรวมแหล่งที่มาของเงินทุนที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ในการเริ่มต้นธุรกิจและดำเนินกิจการ ทั้งในส่วนของเงินทุนจากสถาบันการเงินในระบบของรัฐ-เอกชน และแหล่งเงินทุนอื่นๆ ตลอดจนปัญหาและข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ รวมทั้งศึกษาบทบาทของสถาบันการเงินในมุมมองของ SMEs ข้อมูลพื้นฐานและผลการสำรวจปรากฏตามตารางที่ 11.1

ตารางที่ 11.1 ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย SMEs ที่ใช้สำรวจ (เฉพาะกรุงเทพฯและปริมณฑล)

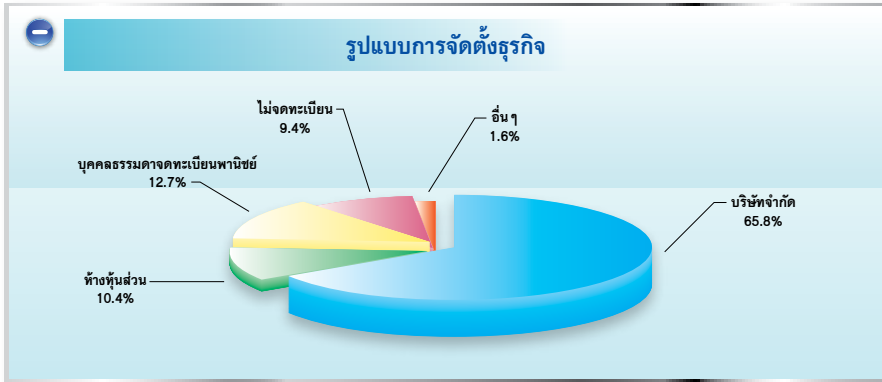
กลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ SMEs	จำนวนตัวอย่าง
1. กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs ที่เป็นผู้ประกอบการใหม่	150
2. กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs เดิม (ดำเนินธุรกิจมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป)	342
รวมทั้งหมด	492

11.1 ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 492 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่ มีรูปแบบการจัดตั้งธุรกิจในลักษณะบริษัทจำกัดมากที่สุด ร้อยละ 65.8 รองลงมาได้แก่ SMEs ที่มีการจดทะเบียนพาณิชย์ในลักษณะบุคคลธรรมดา ร้อยละ 12.7 และมีการจดทะเบียนที่เป็นห้างหุ้นส่วน ร้อยละ 10.4 ทั้งนี้มีกิจการ SMEs ที่ไม่ได้มีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการ ร้อยละ 9.4 (ภาพที่ 11.1)

¹ ผู้ประกอบการใหม่ หมายถึง ผู้ประกอบการที่มีการดำเนินธุรกิจไม่เกิน 3 ปี ซึ่งผู้ประกอบการเหล่านี้อยู่ระหว่างการสร้างธุรกิจใหม่ หรือขยายธุรกิจจากเดิม ซึ่งบางรายเป็นลูกจ้างในบริษัท (White collar) โดยส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมาก่อน แต่อาจจะมีความเชี่ยวชาญในสายงานด้านใดด้านหนึ่ง

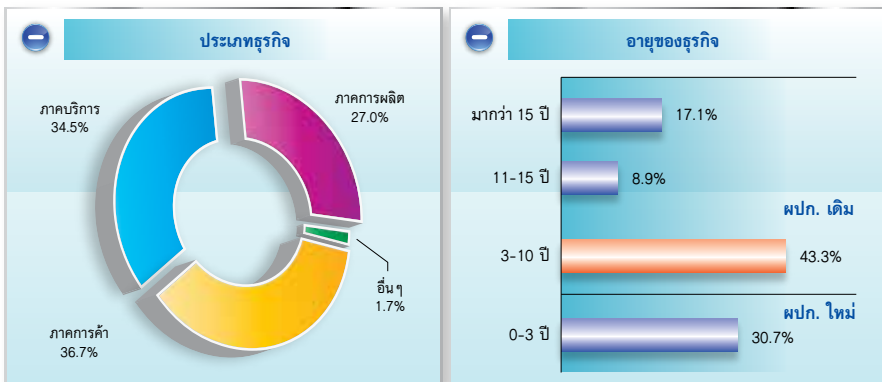
ภาพที่ 11.1 รูปแบบการจัดตั้งธุรกิจของกลุ่มตัวอย่าง

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อจำแนกตามประเภทธุรกิจและอายุของกิจการ SMEs พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นกิจการในภาคการค้ามากที่สุด ร้อยละ 36.7 รองลงมา เป็นกิจการ SMEs ในภาคบริการ ร้อยละ 34.5 และภาคการผลิต ร้อยละ 27.0 ตามลำดับ และหากจำแนกตามอายุของกิจการ พบว่า กลุ่มใหญ่ที่สุดมีอายุของกิจการอยู่ระหว่าง 3-10 ปี ร้อยละ 43.3 รองลงมา ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการใหม่ ซึ่งมีอายุกิจการไม่เกิน 3 ปี ร้อยละ 30.7 ส่วนที่เหลือประกอบด้วยกิจการที่มีอายุมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 17.1 และกิจการที่มีอายุอยู่ระหว่าง 11-15 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 8.9 (ภาพที่ 11.2)

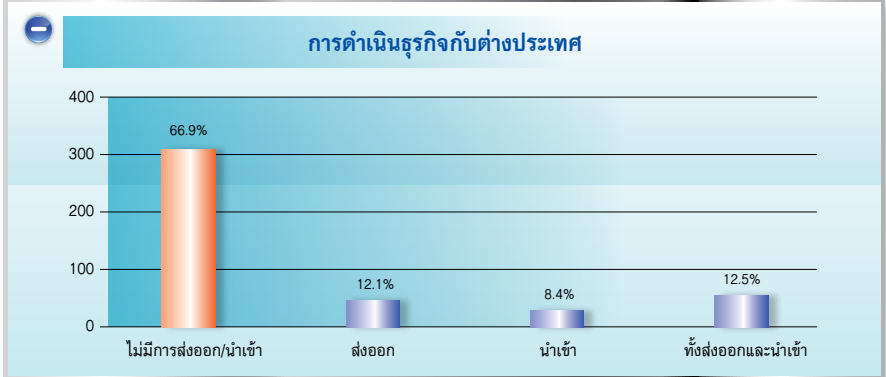
ภาพที่ 11.2 ประเภทธุรกิจและอายุของกิจการ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.9 ไม่มีการดำเนินธุรกิจกับต่างประเทศในลักษณะการส่งออกหรือนำเข้า (ภาพที่ 11.3)

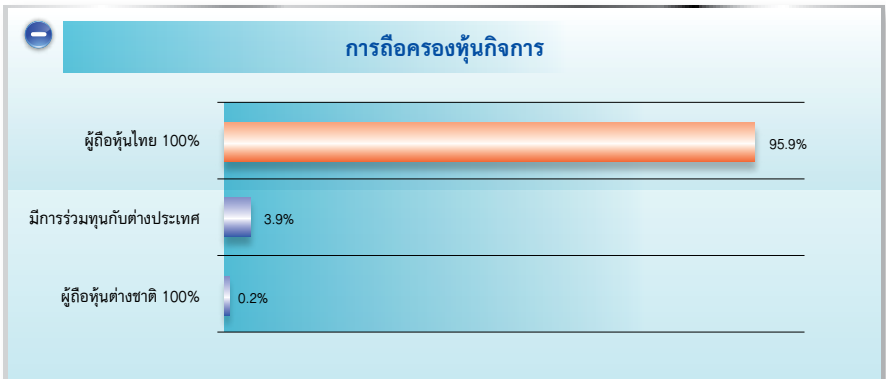
ภาพที่ 11.3 การดำเนินธุรกิจกับต่างประเทศ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนั้นยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นกิจการที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทย 100% มากที่สุด ร้อยละ 95.9 (ตามภาพที่ 11.4)

ภาพที่ 11.4 การถือครองหุ้นในกิจการ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

11.2 การบริหารกิจการ

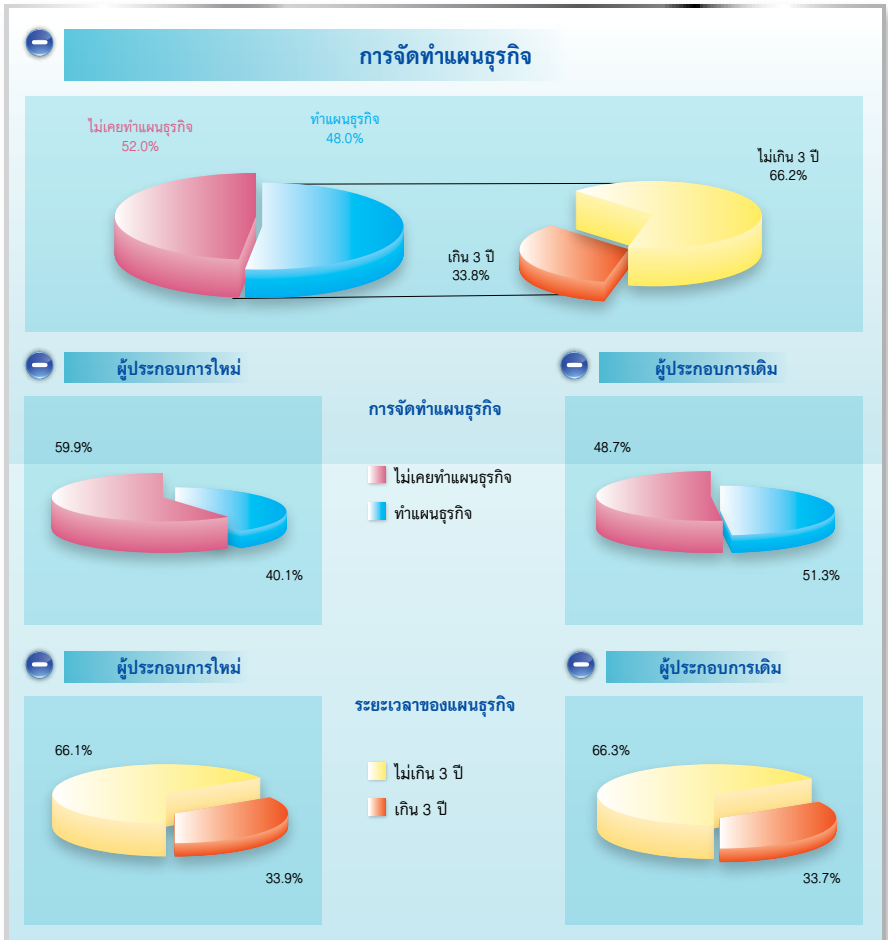
ความสามารถด้านการบริหารจัดการของ SMEs เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ โดยเฉพาะการจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) และแผนการตลาด (Market Plan) รูปแบบการจัดทำบัญชีธุรกิจ การนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในเชิงวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์เพื่อการปรับตัวของกิจการ ตลอดจนการผลประกอบการของตนเอง

การจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) เป็นการช่วยเพิ่มโอกาสในการขอกู้ยืมเงินเชื่อจากสถาบันการเงินทั้งจากภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้จะมีส่วนทำให้ผู้ประกอบการ SMEs ทราบความสามารถของตนเองและวางแผนการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตแล้ว สถาบันการเงินยังใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการที่ขอกู้ยืมเงิน การมีสินทรัพย์ หรือรายได้ที่เพียงพอต่อการชำระหนี้

จากการสอบถามผู้ประกอบการ SMEs ในประเด็นนี้ พบว่า ผู้ประกอบการ ร้อยละ 52.0 ไม่มีการจัดทำแผนธุรกิจ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่มีการจัดทำแผนธุรกิจและไม่มีการจัดทำแผนธุรกิจ มีสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้ SMEs ที่มีการจัดทำแผนธุรกิจส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.2 จัดทำแผนธุรกิจระยะสั้นไม่เกิน 3 ปี

เมื่อวิเคราะห์จำแนกผู้ประกอบการใหม่และกลุ่มผู้ประกอบการเดิม พบว่า ผู้ประกอบการเดิมมีสัดส่วนที่จัดทำแผนธุรกิจสูงกว่าผู้ประกอบการใหม่ โดยทั้ง 2 กลุ่มนิยมจัดทำแผนธุรกิจระยะสั้น (ไม่เกิน 3 ปี) มากกว่าแผนระยะยาว (ภาพที่ 11.5)

ภาพที่ 11.5 การจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) ของ SMEs

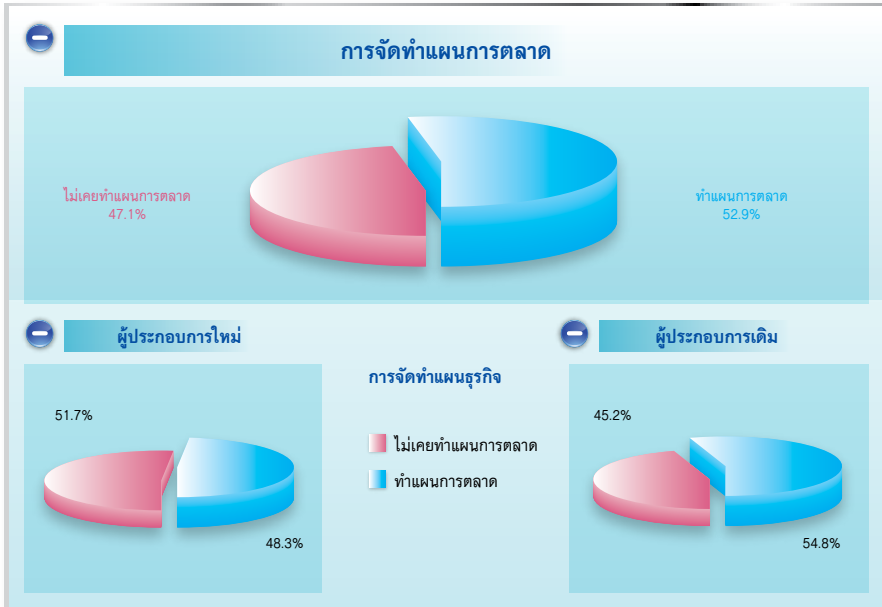

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การจัดทำแผนการตลาด (Market Plan) มีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถมองเห็นช่องทาง โอกาส และได้มุมมอง (Idea) ในการบริหารธุรกิจเพื่อการทำกำไร ทั้งยังมีส่วนช่วยในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย SMEs ส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.9 มีการจัดทำแผนการตลาดอยู่แล้ว ในขณะที่มี SMEs ร้อยละ 47.1 ไม่ได้มีการจัดทำแผนการตลาด

ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการเดิม พบว่า SMEs ที่เป็นผู้ประกอบการใหม่ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.7 ไม่มีการจัดทำแผนการตลาด ในขณะที่ผู้ประกอบการเดิมมีสัดส่วนของการจัดทำแผนการตลาดมากกว่า คือ ร้อยละ 54.8 (ภาพที่ 11.6)

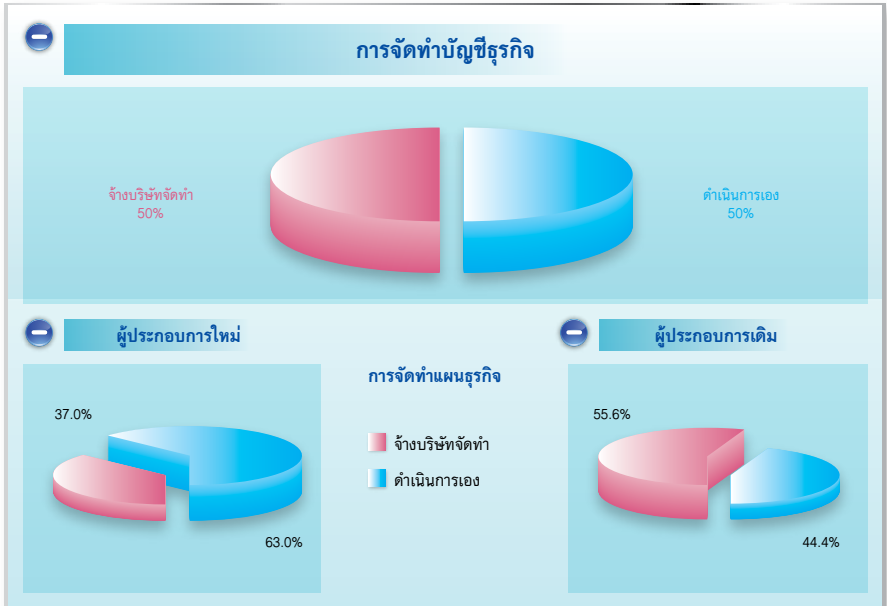
ภาพที่ 11.6 การจัดทำแผนการตลาด (Market Plan) ของ SMEs

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อสอบถามผู้ประกอบการ SMEs ในเรื่องของการจัดทำบัญชีธุรกิจ ปรากฏว่า ผู้ประกอบการ SMEs ที่จัดทำบัญชีธุรกิจด้วยตนเอง กับผู้ประกอบการที่จ้างบริษัทจัดทำบัญชีธุรกิจให้ มีสัดส่วนเท่า ๆ กัน โดยผู้ประกอบการใหม่ส่วนใหญ่ นิยมจัดทำบัญชีด้วยตนเองมากกว่า ในขณะที่ผู้ประกอบการเดิมนิยมว่าจ้างบริษัทจัดทำบัญชีเป็นผู้นำดำเนินการมากกว่า (ภาพที่ 11.7)

ภาพที่ 11.7 แสดงการจัดทำบัญชีธุรกิจของ SMEs

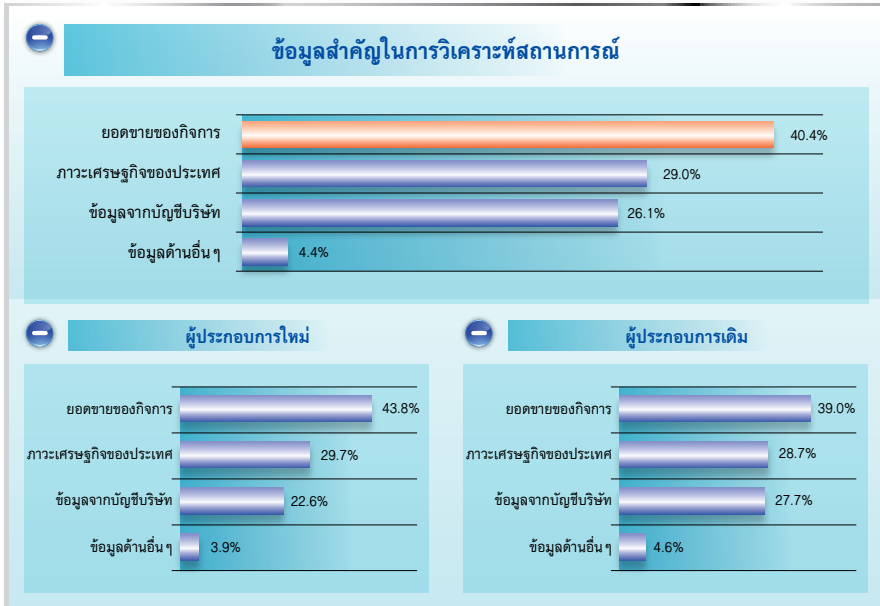

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการดำเนินธุรกิจปัจจุบัน ผู้ประกอบการ SMEs จำเป็นอย่างมากที่จะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจัยแวดล้อม รวมไปถึงสถานะทางธุรกิจตนเอง เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงบริหารให้การดำเนินกิจการมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ธุรกิจมีผลประกอบการที่ดีขึ้น

จากการสอบถามข้อมูลสำคัญที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์และประเมินผลประกอบการของธุรกิจตนเอง พบว่า ทั้งผู้ประกอบการเดิมและผู้ประกอบการใหม่นิยมใช้ข้อมูลยอดขายของกิจการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และข้อมูลจากบัญชีบริษัท ร้อยละ 26.1 ตามลำดับ (ภาพที่ 11.8)

ภาพที่ 11.8 ข้อมูลสำคัญที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้วิเคราะห์สถานการณ์และผลประกอบการ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

โดยสรุป จากการวิเคราะห์การบริหารกิจการของ SMEs พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการวางแผนหรือจัดทำแผนทั้งในส่วนของแผนธุรกิจและแผนการตลาดเท่าที่ควร โดยเฉพาะผู้ประกอบการใหม่ซึ่งไม่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ แต่ผู้ประกอบการเดิมส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนดังกล่าวพอสมควร โดยในส่วนของการจัดทำบัญชีธุรกิจด้วยตนเองและการจ้างบริษัทดำเนินการไม่มีความแตกต่างกันมากนักในภาพรวม แต่เมื่อพิจารณาระหว่างผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการเดิมจะมีความแตกต่างกัน โดยผู้ประกอบการใหม่จะมีการจัดทำบัญชีด้วยตนเองเป็นหลัก ในขณะที่ผู้ประกอบการเดิมส่วนใหญ่จะจ้างบริษัทดำเนินการจัดทำบัญชีให้ ส่วนข้อมูลที่ผู้ประกอบการ SMEs นิยมนำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์และการประเมินผลประกอบการของธุรกิจนั้น ส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลยอดขายของกิจการเป็นหลัก รองลงมาเป็นข้อมูลภาวะเศรษฐกิจ และข้อมูลจากบัญชีบริษัท ตามลำดับ โดยผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการเดิมใช้ข้อมูลดังกล่าวในลักษณะเดียวกัน

11.3 แหล่งเงินทุนของ SMEs

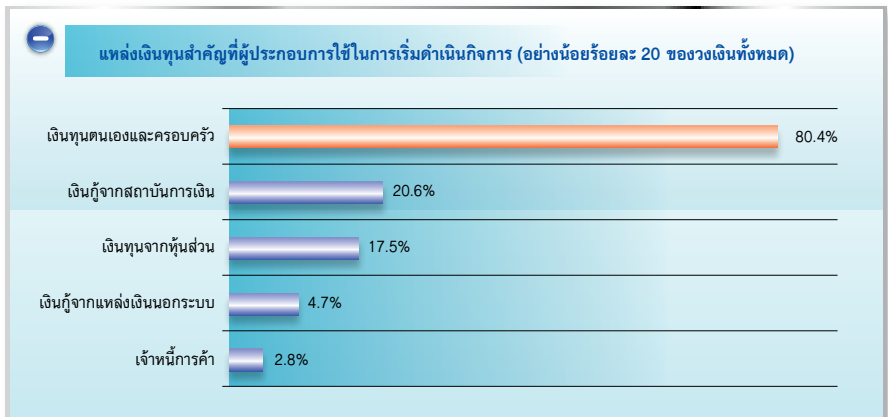
ภาพรวมแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ในการเริ่มต้นธุรกิจและดำเนินกิจการ

ในการสอบถามผู้ประกอบการ SMEs เกี่ยวกับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเริ่มต้นดำเนินกิจการ การดำเนินกิจการในปัจจุบัน และการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการดำเนินธุรกิจ ได้ขอให้ผู้ประกอบการระบุแหล่งเงินทุนที่ใช้พร้อมทั้งสัดส่วนวงเงินจากแหล่งเงินทุนนั้น ๆ เปรียบเทียบกับวงเงินทั้งหมด เพื่อศึกษาแหล่งเงินทุนที่มีนัยสำคัญ กล่าวคือ เป็นแหล่งเงินทุนที่มีสัดส่วนการใช้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของวงเงินที่ใช้ในธุรกิจตน

ในส่วนของแหล่งเงินทุนที่มีนัยสำคัญสำหรับเริ่มต้นดำเนินกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.4 ใช้เงินทุนของตนเองและครอบครัวเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญ รองลงมา ร้อยละ 20.6 ใช้เงินทุนที่ได้มาจากการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน โดยผู้ประกอบการมีการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการเริ่มต้นกิจการในสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 20 - 50 ของวงเงินในการจัดตั้งหรือเริ่มต้นกิจการทั้งหมด และอันดับที่ 3 ใช้เงินทุนที่ได้มาจากหุ้นส่วน ร้อยละ 17.5 ตามลำดับ (ภาพที่ 11.9)

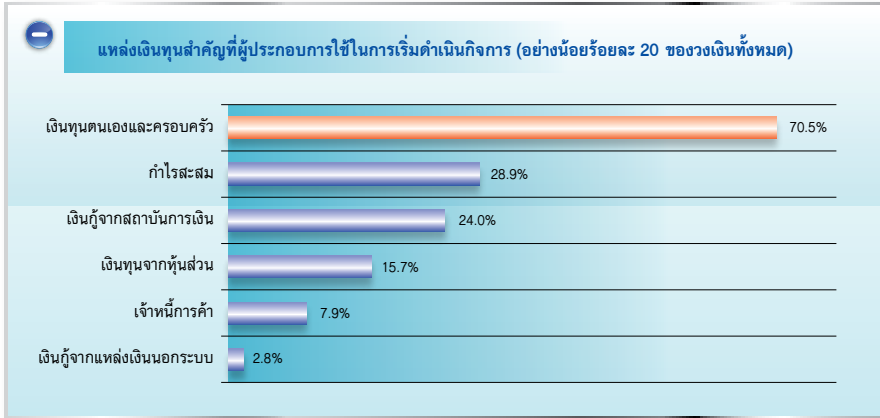
ในส่วนของแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการ SMEs นำมาใช้เพื่อการดำเนินกิจการในปัจจุบัน ผู้ประกอบการ ร้อยละ 70.5 ใช้เงินทุนจากตนเองและครอบครัวเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญ รองลงมา ร้อยละ 28.9 ใช้เงินทุนที่ได้จากกำไรสะสมของกิจการเมื่อดำเนินธุรกิจมาระยะหนึ่งแล้ว ร้อยละ 24.0 ใช้เงินทุนที่เป็นเงินกู้จากสถาบันการเงินในระบบ (ภาพที่ 11.10)

ภาพที่ 11.9 แหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ในการเริ่มต้นกิจการ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

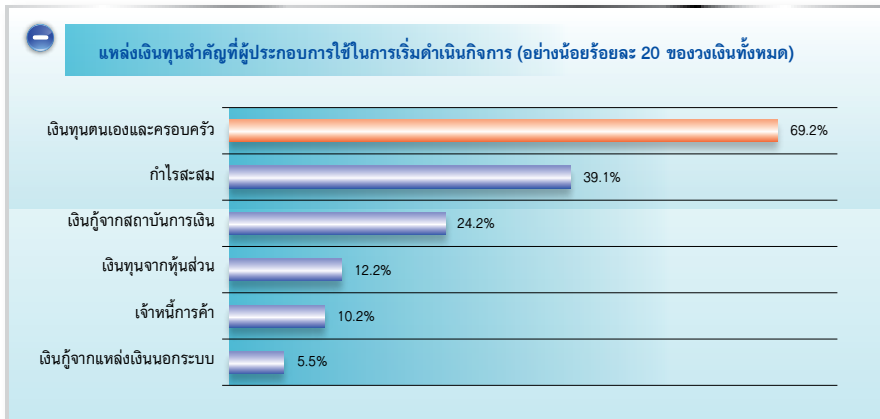
ภาพที่ 11.10 แหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ในการดำเนินกิจการในปัจจุบัน

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในส่วนของแหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการดำเนินกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ ร้อยละ 69.2 ใช้เงินทุนหมุนเวียนจากเงินทุนของตนเองและครอบครัว รองลงมา ร้อยละ 39.1 ใช้เงินทุนหมุนเวียนจากกำไระสะสม และร้อยละ 24.2 ใช้เงินกู้จากสถาบันการเงิน โดยส่วนใหญ่ใช้เงินกู้ในสัดส่วน ร้อยละ 20 - 50 ของทุนหมุนเวียนที่ต้องใช้ทั้งหมด (ภาพที่ 11.11)

ภาพที่ 11.11 แหล่งเงินทุนที่ผู้ประกอบการใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

11.4 การใช้แหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินในระบบ

ภาพที่ 11.12 แสดงการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ

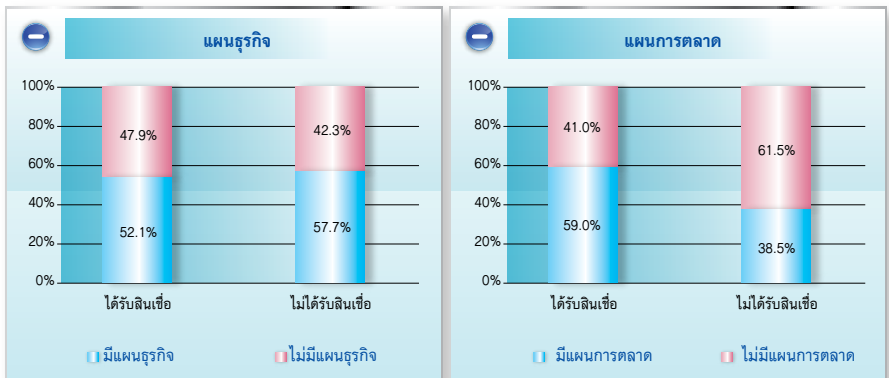

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการสำรวจ SMEs ที่มีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ ปรากฏว่า SMEs ส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.2 ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน โดยมี SMEs ส่วนน้อย ร้อยละ 10.8 ที่ไม่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน (ภาพที่ 11.12)

จากการวิเคราะห์ความสำคัญของแผนธุรกิจและแผนการตลาด ต่อการได้รับสินเชื่อ พบว่า การมีแผนดังกล่าว ช่วยเพิ่มโอกาสที่จะได้รับสินเชื่ออยู่บ้าง แต่ก็มีใช้สิ่งจำเป็นที่สุด กล่าวคือ SMEs ที่ได้รับสินเชื่อร้อยละ 52.1 มีแผนธุรกิจ และร้อยละ 59.0 มีแผนการตลาด ในขณะที่ SMEs ซึ่งไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ร้อยละ 42.3 ไม่ได้จัดทำแผนธุรกิจ และร้อยละ 61.5 ไม่ได้จัดทำแผนการตลาด (ภาพที่ 11.13)

ภาพที่ 11.13 ความสำคัญของแผนธุรกิจและแผนการตลาดต่อการได้รับสินเชื่อ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการใช้เงินทุนจากสถาบันการเงินในระบบนั้น ผู้ประกอบการมีโอกาสที่จะเลือกใช้เครื่องมือทางการเงินในรูปแบบต่างๆ ซึ่งในการศึกษารึ้นนี้ ได้จำแนกเครื่องมือทางการเงินออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. บริการขอเบิกเงินเกินบัญชี (Overdraft : O/D)
2. สินเชื่อระยะสั้น (Short-Term : S-T)
3. สินเชื่อระยะยาว (long-term : L-T)
4. สินเชื่อเพื่อการค้า (Trade finance Import-Export)
5. หนังสือค้ำประกัน (Letter of Guarantee : L/G)
6. การเช่าซื้อ (Leasing)
7. สินเชื่อเครดิตการค้า (Factoring)
8. สินเชื่อบุคคลและบัตรเครดิต (Personal / Credit card)

จากการสำรวจ พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs นิยมใช้บริการเบิกเงินเกินบัญชี หรือ Overdraft (O/D) มากที่สุด ทั้งเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและเพื่อการขยายกิจการ แต่ในส่วนของการจัดตั้งกิจการ จะใช้สินเชือระยะยาว หรือ long-term loan ส่วนเครื่องมืออื่นๆ ที่ค่อนข้างเป็นที่นิยมได้แก่ การเช่าซื้อ (Leasing) และสินเชื่อเครดิตการค้า หรือ Factoring (ตารางที่11.2)

ตารางที่ 11.2 ลำดับความนิยมใช้เครื่องมือทางการเงินรูปแบบต่างๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์การใช้เงิน

วัตถุประสงค์สำคัญของการใช้ เครื่องมือทางการเงิน	ลำดับความนิยมในเครื่องมือทางการเงิน		
	1	2	3
1. ใช้เป็น <u>เงินทุนหมุนเวียน</u>	Overdraft (O/D)	Factoring	Leasing
2. ใช้เป็น <u>ทุนจัดตั้งกิจการ</u>	long-term	Overdraft (O/D)	Factoring
3. ใช้เพื่อ <u>ขยายกิจการ</u>	Overdraft (O/D)	Leasing	long-term

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการศึกษาเกี่ยวกับประเภทของสถาบันการเงินที่ผู้ประกอบการ SMEs นิยมใช้บริการ ได้ขอให้ผู้ประกอบการเรียงลำดับความสำคัญของสถาบันการเงินที่ใช้บริการ จากการสำรวจ พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่ เป็นลูกค้าของธนาคารพาณิชย์เอกชน (เช่น ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารไทยพาณิชย์) รองลงมาได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ (เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารไทยธนาคาร ธนาคารทหารไทย) และธนาคารพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นใหญ่ต่างประเทศ (เช่น ธนาคารยูโอบี) ตามลำดับ ส่วนสถาบันการเงินที่เป็นของสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ และธนาคารพาณิชย์

เพื่อรายย่อย (เช่น ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย จำกัด) จัดเป็นแหล่งเงินทุนที่มีความสำคัญค่อนข้างน้อยสำหรับ SMEs (ตารางที่ 11.3)

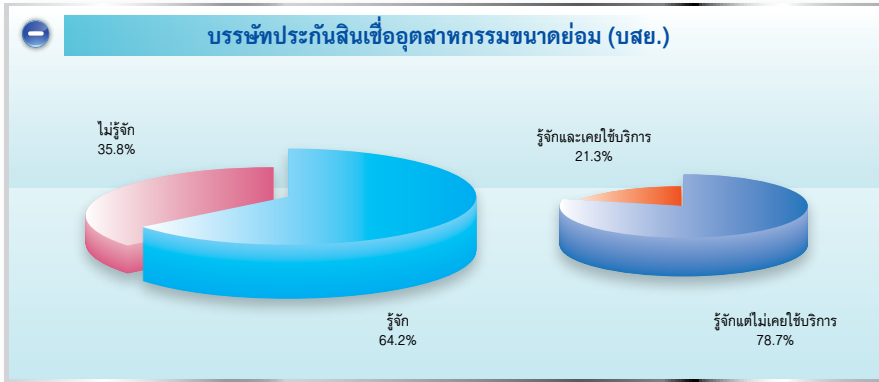
ตารางที่ 11.3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุความสำคัญของสถาบันการเงินที่ใช้บริการ

ประเภทของสถาบันการเงินในระบบ	ลำดับความสำคัญ						
	1	2	3	4	5	6	7
1. ธนาคารพาณิชย์เอกชน	415	35	2	2	2	-	-
2. ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ	38	107	15	2	2	1	1
3. ธนาคารพาณิชย์ที่มีผู้ถือหุ้นใหญ่ต่างประเทศ	11	19	18	4	-	1	-
4. สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	6	4	4	7	2	-	-
5. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	3	11	2	1	4	1	-
6. ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	1	1	1	-	1	2	-

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในการสอบถามผู้ประกอบการ SMEs เกี่ยวกับการใช้บริการของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ซึ่งเป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ที่มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อช่วยเพิ่มโอกาสให้ SMEs สามารถได้รับสินเชื่อง่ายขึ้น ด้วยการช่วยประกันความเสี่ยงให้กับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ ปรากฏว่าผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ 64.2 รู้จัก บสย. แต่ในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่ถึง ร้อยละ 78.7 ไม่เคยใช้บริการ จึงนับว่ามี SMEs เพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่เคยใช้บริการค้ำประกันสินเชื่อจาก บสย. (ภาพที่ 11.14)

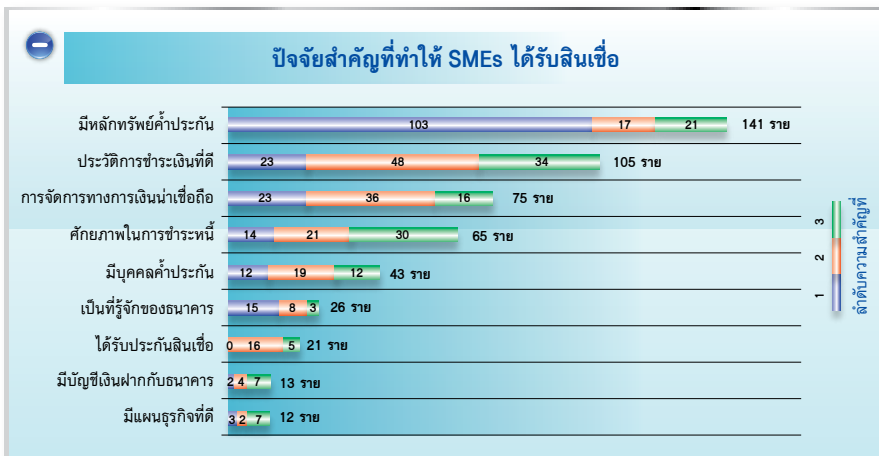
ภาพที่ 11.14 การรับรู้และการใช้บริการของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.)

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ในเรื่องปัจจัยสำคัญที่มีส่วนทำให้ได้รับสินเชื่อ โดยให้เรียงตามลำดับความสำคัญ พบว่า มีผู้ประกอบการ จำนวน 141 ราย เห็นว่า การได้รับสินเชื่อมีผลมาจากการมีหลักทรัพย์ค้ำประกันที่เพียงพอ รองลงมา คือการมีประวัติการชำระเงินที่ดี (105 ราย) และลำดับต่อมา ได้แก่ การมีบริหารจัดการทางการเงินที่น่าเชื่อถือ (75 ราย) และศักยภาพในการชำระหนี้ (65 ราย) ตามลำดับ (ภาพที่ 11.15)

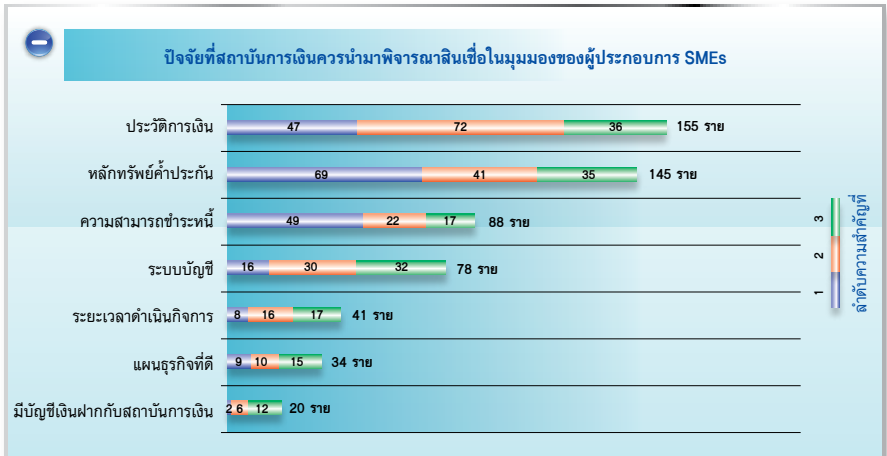
ภาพที่ 11.15 แสดงปัจจัยสำคัญที่ทำให้ SMEs ได้รับสินเชื่อ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ใช้เงินทุนจากสถาบันการเงินในระบบเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่สถาบันการเงินควรนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาสินเชื่อ ผู้ประกอบการ SMEs มีความเห็นว่า ปัจจัยสำคัญ 3 ประการที่สถาบันการเงินควรพิจารณาในการให้สินเชื่อหลักทรัพย์ค้ำประกัน ความสามารถในการชำระหนี้ และประวัติทางการเงิน (ภาพที่ 11.16)

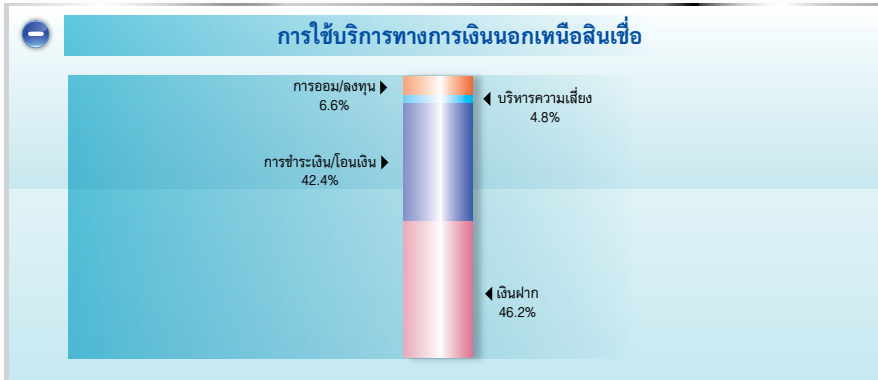
ภาพที่ 11.16 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่สถาบันการเงินควรใช้ในการพิจารณาสินเชื่อ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกเหนือจากการใช้บริการสินเชื่อธุรกิจแล้ว พบว่า จากการสำรวจบริการด้านอื่นที่ผู้ประกอบการ SMEs นิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ บริการเงินฝาก ร้อยละ 46.2 รองลงมา คือบริการชำระเงินและโอนเงิน ร้อยละ 42.2 ส่วนบริการอื่นๆ อาทิ การบริหารความเสี่ยง การออม/การลงทุน มีผู้ประกอบการ SMEs ใช้บริการเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ภาพที่ 11.17)

ภาพที่ 11.17 แสดงการใช้บริการทางการเงินนอกเหนือสินเชื่อ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

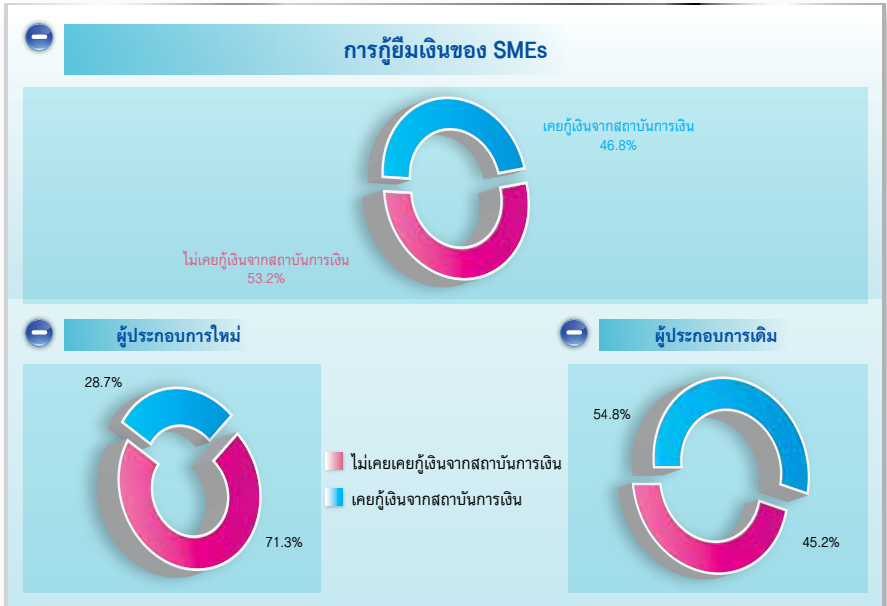
การใช้แหล่งเงินทุนอื่นๆ ในการดำเนินธุรกิจของ SMEs

ในการดำเนินธุรกิจของ SMEs ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนในการเริ่มต้นและดำเนินธุรกิจนั้น นอกจากแหล่งเงินทุนที่เป็นสถาบันการเงินในระบบแล้ว ผู้ประกอบการยังสามารถระดมทุนจากแหล่งเงินทุนอื่นๆ อาทิ เงินออมของตนเอง หรือการกู้ยืมจากญาติพี่น้อง เพื่อน รวมไปถึงการกู้ยืมจากนายทุนนอกระบบซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยที่สูง

จากการสำรวจครั้งนี้พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.2 ไม่เคยขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ

โดยในส่วนของผู้ประกอบการใหม่ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.3 ไม่เคยขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ ในขณะที่ผู้ประกอบการเดิม ร้อยละ 45.2 ไม่เคยมีการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ (ภาพที่ 11.18)

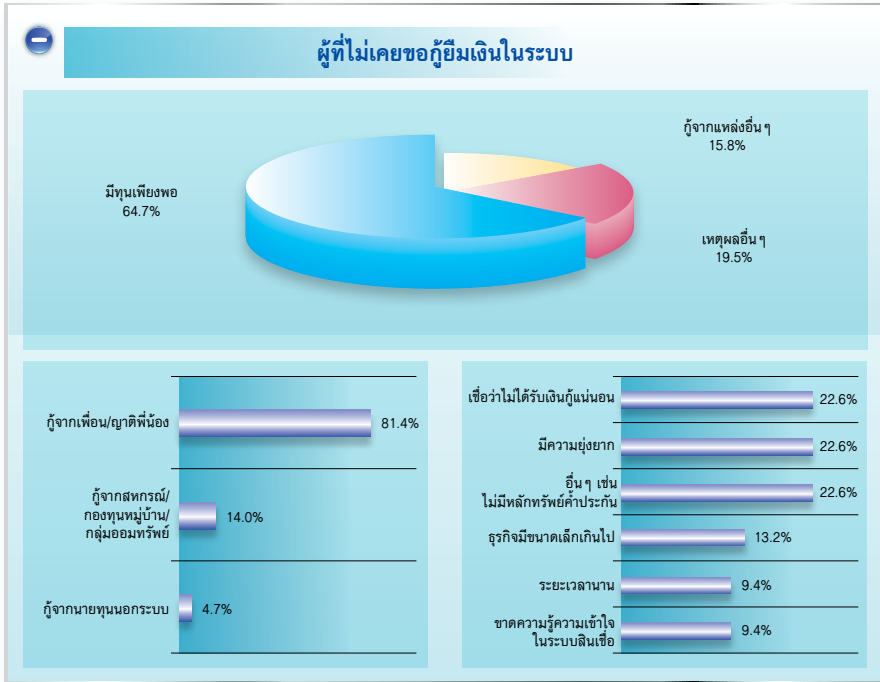
ภาพที่ 11.18 แสดงการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบของ SMEs

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในกลุ่มของผู้ประกอบการที่ไม่เคยกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.7) ให้ความเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องกู้ยืม เนื่องจากมีทุนเพียงพออยู่แล้ว ในขณะที่อีกส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 15.8) ระบุว่าสามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งอื่นได้ เช่น เพื่อนหรือญาติพี่น้องหรือนายทุนนอกระบบ และอีกส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 19.5) ระบุว่าต้องการกู้ยืม แต่ยังไม่เคยยื่นขอกู้จากสถาบันการเงินในระบบ เนื่องจากคาดว่า จะไม่ได้รับเงินกู้อย่างแน่นอน หรือเห็นว่าขั้นตอน กระบวนการขอกู้เงินจากสถาบันการเงินมีความยุ่งยาก การไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ธุรกิจของตนเองมีขนาดเล็กเกินไป ไม่น่าจะสามารถกู้เงินได้ กระบวนการในการพิจารณาเงินกู้ของสถาบันการเงินใช้เวลานาน ตลอดจน ขาดความรู้และความเข้าใจในระบบสินเชื่ออย่างเพียงพอ (ภาพที่ 11.19)

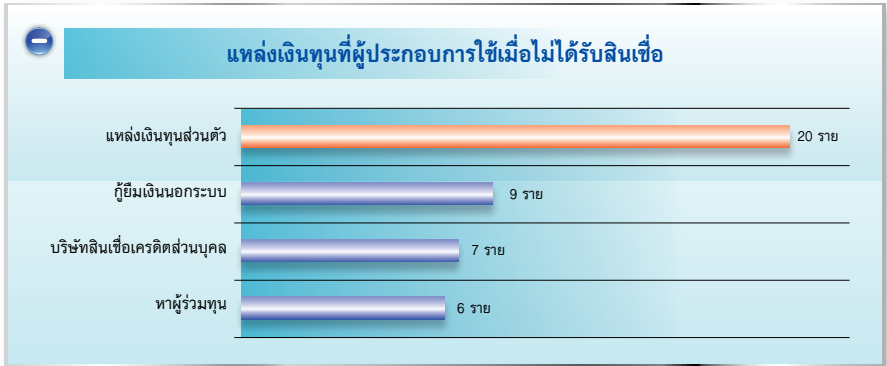
ภาพที่ 11.19 แสดงสาเหตุของผู้ประกอบการ SMEs ในกลุ่มที่ไม่เคยกู้เงินจากสถาบันการเงินในระบบ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้ยังมีผู้ประกอบการส่วนหนึ่งซึ่งมีจำนวนไม่มากนัก (ร้อยละ 10.8) ได้เคยขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินแล้วไม่ได้รับสินเชื่อ จึงมีความจำเป็นต้องไปใช้แหล่งเงินทุนอื่น เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของตนเอง โดยส่วนใหญ่อาศัยแหล่งเงินทุนจากทุนส่วนตัวหรือจากครอบครัว รวมทั้งญาติพี่น้องเป็นหลัก รองลงมาเป็นการกู้ยืมเงินนอกระบบ (ภาพที่ 11.20)

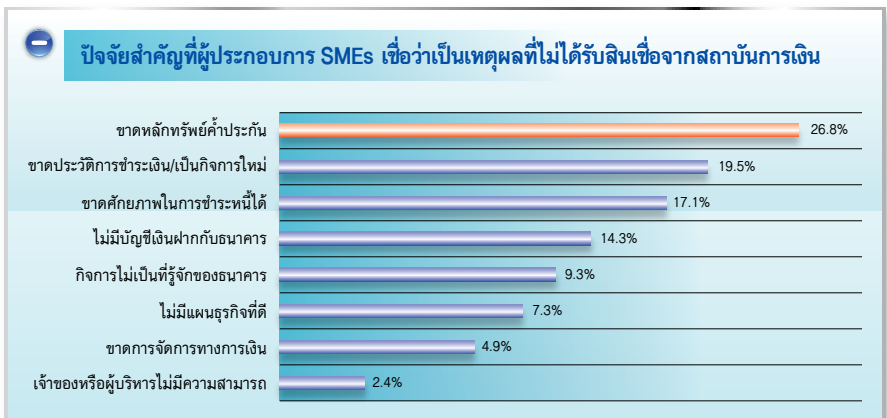
ภาพที่ 11.20 แหล่งเงินทุนอื่นที่ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ในการดำเนินธุรกิจกรณีไม่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อสอบถามผู้ประกอบการ SMEs เกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไม่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบ โดยเรียงลำดับความสำคัญ สรุปได้ว่า การขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นปัจจัยอันดับแรกที่ทำให้ไม่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน รองลงมา ได้แก่ การขาดประวัติทางการเงิน การขาดศักยภาพในการชำระหนี้ ตามลำดับ (ภาพที่ 11.21)

ภาพที่ 11.21 ปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการ SMEs เชื่อว่าเป็นเหตุผลที่ไม่ได้รับสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

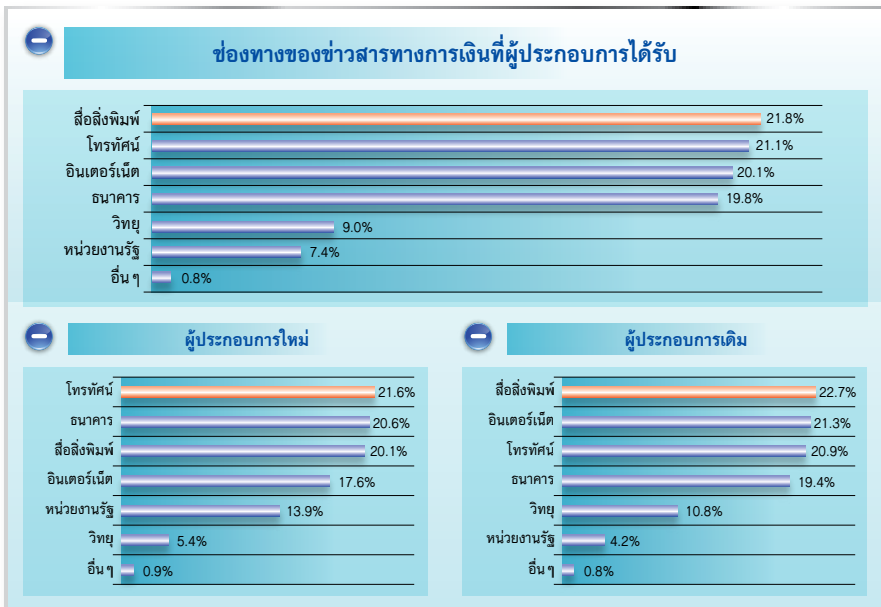
ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

11.5 ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นของผู้ประกอบการในเรื่องการเงิน

ในประเด็นของช่องทางในการได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs พบว่า ช่องทางสำคัญที่ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับทราบข่าวสารทางการเงิน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์, โทรศัพท์, อินเทอร์เน็ต, และการสื่อสารโดยตรงจากสถาบันการเงินเอง ตามลำดับ โดยแต่ละช่องทางดังกล่าวข้างต้น มีสัดส่วนการเข้าถึงผู้ประกอบการ SMEs ใกล้เคียงกัน คือ ประมาณ ร้อยละ 20

อย่างไรก็ดี มีข้อแตกต่างที่น่าสังเกตระหว่างผู้ประกอบการใหม่กับผู้ประกอบการเดิม กล่าวคือนอกเหนือจาก 4 ช่องทางหลักข้างต้นแล้ว ผู้ประกอบการใหม่ได้รับข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ ในขณะที่ ผู้ประกอบการเดิมได้รับข่าวสารจากสื่อวิทยุเป็นสำคัญ (ภาพที่ 11.22)

ภาพที่ 11.22 แสดงช่องทางในการได้รับข่าวสารทางการเงินของผู้ประกอบการ

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการเงินและภาพรวมการบริการทางการเงินของสถาบันการเงินต่าง ๆ มีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบของผู้ประกอบการ SMEs เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีส่วนช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs ได้รับรู้และเข้าใจในกระบวนการหรือกฎเกณฑ์ในการพิจารณาสินเชื่อ รวมไปถึงเครื่องมือ แนวทาง และรูปแบบในการให้บริการทางการเงินในลักษณะต่างๆ ของสถาบันการเงินในระบบ ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมของตนเองและธุรกิจให้มีศักยภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับสถาบันการเงินในระบบ

จากการสอบถามผู้ประกอบการ SMEs ในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการขอสินเชื่อเพื่อดำเนินธุรกิจ ปรากฏว่า ผู้ประกอบการ ร้อยละ 58.0 เห็นว่า ในปัจจุบันมีการให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการขอสินเชื่อสำหรับการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ โดยผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ 64.7 มีความเข้าใจในหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อในระดับปานกลาง และมีผู้ประกอบการ SMEs ที่เชื่อว่าตนเองมีความเข้าใจในระดับมาก เป็นจำนวนใกล้เคียงกับผู้รู้สึกว่ามี ความเข้าใจในระดับน้อย

ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.3 เชื่อว่า ความเข้าใจดังกล่าวจะเป็นผลดีต่อการขอสินเชื่อของผู้ประกอบการ (ภาพที่ 11.23)

ภาพที่ 11.23 ความเพียงพอและความรู้ ความเข้าใจ ในการขอสินเชื่อและเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อ

ในส่วนของการคิดเห็นของผู้ประกอบการ SMEs ต่อระบบสินเชื่อของประเทศไทย พบว่าผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละ 59.3 เห็นว่า ระบบสินเชื่อของประเทศไทยมีความเหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจของ SMEs และร้อยละ 59.4 เห็นว่าสถาบันการเงินควรปรับปรุงเงื่อนไขการพิจารณาสินเชื่อเสียใหม่ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น (ภาพที่ 11.24)

ภาพที่ 11.24 แสดงความเห็นของผู้ประกอบการ SMEs ต่อระบบสินเชื่อของประเทศไทย

ประมวลโดย : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

11.6 สรุปภาพรวมผลการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs เป็นการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการ จำนวน 492 ราย ซึ่งครอบคลุมกิจการประเภทการผลิต การค้า และบริการ ในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยจำแนกเป็นผู้ประกอบการเดิมที่มีอายุกิจการประมาณ 3-10 ปี ร้อยละ 43.3 กับผู้ประกอบการใหม่ ที่มีอายุกิจการไม่เกิน 3 ปี ร้อยละ 30.7 และส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.9 มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทย 100% อีกทั้งมีกิจการที่ทำธุรกิจนำเข้า-ส่งออก จำนวนน้อย

ในด้านการบริหารกิจการของ SMEs พบว่า มีผู้ประกอบการเพียงประมาณครึ่งหนึ่งที่มีการจัดทำแผนธุรกิจ หรือแผนการตลาด โดยส่วนใหญ่เป็นแผนธุรกิจระยะสั้น ไม่เกิน 3 ปี มีการจัดทำบัญชีธุรกิจทั้งโดยดำเนินการเองและโดยการจ้างบริษัทที่ปรึกษาทางบัญชี ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการ SMEs ให้ความสำคัญกับข้อมูลยอดขายของกิจการเป็นหลักในการวิเคราะห์สถานการณ์และประเมินผลประกอบการของตนเอง

ในด้านแหล่งเงินทุนเพื่อดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของตนเองและครอบครัวเป็นหลักในการเริ่มต้นธุรกิจ การดำเนินกิจการ และเป็นเงินทุนหมุนเวียน มีผู้ที่ใช้นสินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบ

ในด้านแหล่งเงินทุนเพื่อดำเนินธุรกิจ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้เงินทุนของตนเองและครอบครัวเป็นหลักในการเริ่มต้นธุรกิจ การดำเนินกิจการ และเป็นเงินทุนหมุนเวียน มีผู้ที่ใช้สินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบเป็นส่วนน้อย โดยนิยมใช้ Overdraft (O/D) เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและเพื่อขยายกิจการ และใช้สินเชื่อระยะยาว (Long-Term loan) เป็นเงินลงทุนในการจัดตั้งกิจการ สถาบันการเงินที่นิยมใช้มากที่สุด คือ ธนาคารพาณิชย์เอกชน รองลงมาเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐ ในขณะที่ยังไม่ค่อยใช้บริการของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) มากนัก แม้ว่าส่วนใหญ่จะรู้จัก บสย. อยู่แล้ว

ผู้ประกอบการ SMEs ที่ไม่เคยขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ เนื่องจากส่วนหนึ่งมีแหล่งเงินทุนอื่นๆ รองรับ อาทิ ทุนของตนเองหรือญาติพี่น้อง ในขณะที่ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งไม่ต้องการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบ เนื่องจากทัศนคติด้านลบ และความไม่เข้าใจในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อของสถาบันการเงินดีพอ ทั้งนี้ผู้ประกอบการ SMEs เห็นว่า หลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นปัจจัยสำคัญสูงสุดที่มีผลต่อการได้รับสินเชื่อ รองลงมาได้แก่ ประวัติทางการเงิน ความสามารถในการทำกำไรและการชำระหนี้

ผู้ประกอบการเห็นว่า ปัจจุบันมีการให้ความรู้ความเข้าใจในการขอสินเชื่ออย่างเพียงพอ โดยผู้ประกอบการได้รับข่าวสารทางการเงินจากสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และธนาคารเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่า มีความเข้าใจในเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อของสถาบันการเงินในระดับเพียงปานกลาง

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เห็นว่า ระบบสินเชื่อของประเทศไทยมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ แต่ควรปรับปรุงเงื่อนไขในการพิจารณาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เชื่อว่า ความเข้าใจในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อหรือเกณฑ์ ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพิจารณา จะมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ SMEs สามารถขอสินเชื่อได้ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐหรือสถาบันการเงิน

- สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีบทบาทตามภารกิจของตนเองในเชิงของการพัฒนา (Development Bank) ควบคู่ไปกับการดำเนินงานเชิงธุรกิจ ในส่วนของบทบาทในการพัฒนาตามนโยบายรัฐ ภาครัฐควรให้การสนับสนุนในการเพิ่มทุนหรือแยกธุรกรรมให้เป็น Public Financial Account : PFA ที่ออกเป็นกฎกระทรวงที่ชัดเจน เพราะจะทำให้สามารถพิจารณาผลการดำเนินงานในแต่ละส่วนได้ชัดเจน
- สถาบันการเงินเฉพาะกิจหรือสถาบันการเงินของรัฐควรให้ความสำคัญและช่วยสนับสนุน ส่งเสริมกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ ในลักษณะของเงินกุดดอกเบี๋ยพิเศษ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาและมีศักยภาพ ซึ่งจะเป็นการช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการใหม่ได้

- ภาครัฐควรจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการใหม่ โดยมีองค์ประกอบดังนี้
1) กองทุนช่วยในการพัฒนาธุรกิจจาก Concept (แนวคิด) ไปจนถึงการจัดทำเป็นต้นแบบ ซึ่งในส่วนนี้ภาครัฐควรเป็นผู้รับผิดชอบ 2) กองทุนสนับสนุนด้านการตลาด การจำหน่าย ซึ่งควรดำเนินการโดยภาคเอกชน และ 3) กองทุนให้ความช่วยเหลือพิเศษ ซึ่งมีที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือ
- ภาครัฐควรสนับสนุนให้ SMEs และสถาบันการเงินให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนธุรกิจ (Business Plan) และ แผนการตลาด (Market Plan) โดยเฉพาะการจัดทำแผนระยะยาว 3 ปีขึ้นไป เนื่องจากการช่วยให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถวางแผนและคาดการณ์แนวโน้มปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจในอนาคต พร้อมทั้งวางแนวทางการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ โดยเฉพาะผู้ประกอบการใหม่ที่ต้องใช้องค์ความรู้เป็นจุดแข็งในการดำเนินธุรกิจ อีกทั้ง การจัดทำแผนดังกล่าวยังสามารถช่วยให้สถาบันการเงินวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการทำกำไรและความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งจะเป็นการช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้ดียิ่งขึ้น
- ภาครัฐควรสนับสนุนสถาบันการเงินในการใช้เครื่องมือสนับสนุนหรือส่งเสริม เช่น ระบบที่เลี้ยงที่ปรึกษาทางธุรกิจ ควบคู่ไปพร้อมกับการให้สินเชื่อ ซึ่งจะเป็นการช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มประสิทธิภาพการประกอบการของ SMEs และสร้างหลักประกันในการชำระหนี้คืนสถาบันการเงินได้
- ปรับปรุงระบบการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินภาครัฐ และสนับสนุนธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ให้สามารถขยายบทบาทในการให้บริการทางการเงินแก่ SMEs มากขึ้น และให้การสนับสนุนครอบคลุมธุรกิจทุก Sector อย่างทั่วถึง เพื่อช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงิน และลดปัญหาต้นทุนทางการเงินที่สูงจากการใช้แหล่งเงินทุนนอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง
- สถาบันการเงินควรพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ในเรื่องธุรกิจที่หลากหลาย ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการประเมินความสามารถของธุรกิจในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อ
- สนับสนุนการและปรับปรุงกลไกการดำเนินงานของบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ในฐานะเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบของ SMEs รวมไปถึงการลดความเสี่ยงของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ SMEs เช่น การเพิ่มทุน การขยายสาขาและจำนวนบุคลากรในการให้บริการ การปรับปรุงประสิทธิภาพบริการ การให้ข้อมูลบริการ อีกทั้งภาครัฐควรส่งเสริมการจัดตั้ง Credit Insurance เพื่อช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของ บสย. อีกระดับหนึ่ง ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงให้กับ บสย. จะเป็นการ ช่วยให้ SMEs โดยเฉพาะกลุ่มที่มีหลักทรัพย์ไม่พอเพียงแต่มีศักยภาพทางธุรกิจ สามารถใช้บริการ บสย. และเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ผลักดันให้มีการปรับปรุง พัฒนาโครงสร้าง ปัจจัย หรือหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการพิจารณาสินเชื่อให้มีความเหมาะสมกับ SMEs ไทย เพื่อเอื้อให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้ง่ายขึ้น อาทิ การพัฒนาหลักทรัพย์ค้ำประกันในรูปแบบอื่น ๆ (Intangible and Movable Assets) ที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นทรัพย์สินของกิจการ เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา เงินออมในรูปแบบกองทุน พันธบัตร สต็อกสินค้า คำสั่งซื้อ เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาแหล่งเงินทุนอื่นๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs ที่ประสบปัญหาในด้านประวัติการชำระหนี้ แต่ยังมีศักยภาพทางธุรกิจ เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ SMEs ได้มากขึ้น

- พัฒนาระบบการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่จำเป็นทางด้านการเงิน อาทิ เครื่องมือทางการเงินในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ SMEs กลุ่มใหม่ๆ (สาขาธุรกิจใหม่ๆ หรือกลุ่มที่ไม่เคยใช้บริการ) สามารถวิเคราะห์ความต้องการและเลือกใช้สินเชื่อหรือเครื่องมือทางการเงินให้มีความเหมาะสม ปัจจัยเงื่อนไข กฎเกณฑ์ ของกระบวนการพิจารณาสินเชื่อ ให้มีความชัดเจน ซึ่งจะเป็นการช่วยให้ SMEs สามารถประเมินตนเองเพื่อปรับปรุงและเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้
- พัฒนาช่องทางบริการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs ทุกกลุ่ม โดยเฉพาะช่องทางของภาครัฐและสถาบันการเงิน รวมทั้งช่องทางสมัยใหม่ต่างๆ อาทิ Internet, SMS หรือ E-Book ทางโทรศัพท์มือถือ, รายการทางเคเบิล TV ยอดนิยม เป็นต้น
- ควรปรับปรุงฐานข้อมูลและรายงานข้อมูลของศูนย์เครดิตข้อมูลแห่งชาติ (National Credit Bureau) ให้มีความทันสมัยและมีความรวดเร็วมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับ SMEs

- ผู้ประกอบการ SMEs ควรให้ความสำคัญและใช้ข้อมูลสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลภาวะธุรกิจรายสาขา และข้อมูลด้านสังคมสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการประกอบธุรกิจ เพื่อการวิเคราะห์สถานการณ์การแสวงหาช่องทางธุรกิจ และประเมินผลประกอบการของกิจการให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการใช้ข้อมูลทางเศรษฐกิจจะช่วยให้ผู้ประกอบการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ประเมินโอกาสทางธุรกิจ รวมทั้งปัจจัยภายนอกต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจในปัจจุบันและในอนาคตได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด
- ผู้ประกอบการ SMEs ควรพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการใช้แหล่งเงินทุนในระบบเพื่อการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากเป็นแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำกว่าแหล่งเงินนอกระบบ และมีปริมาณเงินมาก ด้วยการศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์และหลักปฏิบัติของการขอสินเชื่อ
- ผู้ประกอบการ SMEs ควรตื่นตัว สนใจ และให้ความสำคัญกับการปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจของตนทั้งด้านการผลิต การจัดการ การเงิน การบัญชี เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสถาบันการเงิน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมที่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง